

govi i na české literatuře: ne-li znemožnil, alespoň velmi ztížil pro nejbližší dobu nový dobrý překlad dramatické básně Browningovy, neboť pochybuji, že někdo vydá zítra po druhé tutéž knihu.

Ale toho statečná literární policie česká nevidí a vidět nesmí, je-li jí její kůže drahá. A tak bude i nadále s líčenou důležitostí cedit komáry a s klidným svědomím polykat velbloudy.

Francis Jammes: Les Géorgiques chrétiennes

Básník, který jest právem ctěn jako jeden z knížat moderní poesie francouzské, vydává souborně sedm zpěvů své cyklické básně a podává jimi dílo své zralosti, plod doby, kdy „vous již běhli kolem jeho úsměvu“, jak praví sám v této knize. „Křesťanské Georgiky“ počínají se na konci léta, ve chvíli, kdy se žne obilí, a pokračují rytmicky s tokem dob a časů, aby vyčerpaly plně kruh celého roku, ale nezastavují se tu: pokračují a končí ve středu druhé zimy. V těchto sedmi zpěvích vyzpíval básník přisnou a zákonnou melodii letícího času, stojící země a krácejícího člověka; věčné divadlo půdy zraňované v tuhé práci člověkem a dávající mu za rány chleba; velikost bezejmenných reků selské epeje, oráčů, vinařů, pastýřů, lovců, jež tyčí před tebou v mocných antických siluetách, v pózách upomínajících na Michel Angela a jež provází od kolébky do hrobu nebo k oltáři; veliké a prosté jeviště polí, nebe, hor a strání; děje zároveň pathetické i důvěrné; realitu, legendu i didaktiku. Dech heroické tvůrčí pokory vane touto básní a před ním není nic malého a nic všedního: rozdmýchává ve všem oheň odvěké krásy a síly, vrací všemu ztracený slavnostní význam a smysl. Jammes jest stejně velký básník jako myslitel a křesťan; zná přírodu ne jako povrchní a domyšlivý amatér, ale jako pokorné dítě dílo svého loha-stvořitele, a co z ní vyčítá, jest moudrost stejně pokojná a slavná jako veliká a bezebřehá. Každý nejmenší předmět přírodní, každá travička a bylina účastní se tomuto posvěcenému a poučenému duchu v díle božské lásky a spásy a celá příroda stala se tu předsíní chrámovou nebo spíše předdvorím nebes. Jsou v jeho knize stránky, kde nevíš, čemu se více podívat, zda pozorovatelské pronikavosti a přesnosti jeho zraku nebo vzletu jeho obraznosti nebo líbezností jeho srdce zakotveného v nehlubších jistotách.

Právem cítí se všeobecně, že básníci jako Jammes dávají moderní poesii francouzské nový směr a že tvoří nové formy básnického citění i výrazu. Jammes jest veliký milenec skutečnosti, tohoto nejtěššího zázraku boží lásky. Jsme zde na opačném pólu toho, co pokládá se posud u nás za moderní poesii francouzskou; jsme zde na tisíce mil vzdálení vši dekadence, všech perversit, všeho exotismu, vši misantropie romantické i naturalistické, všech Baudelairů, Mallarméů, Goncourtů. Na to upozornil zvláště důrazně a šťastně Paul Claudel, sám veliký básník a vášnivý křesťan jako Jammes, v obdivném článku, který věnoval v La Vie knize básníka podpyrenejského. „Společným znakem,“ píše Claudel, „všech spisovatelů, kteří se narodili na naší půdě po Revoluci, bylo to, co nazval Wagner ‚nespokojeností s tím, co jest‘. Jest třeba za každou cenu prechatí, unikati: do minulosti, do budoucnosti, v opium, do alkoholu, do neřesti, do snů, za moře, za život, ‚any where out of the world‘. Obraznost veršovců jest zaujata jen středověkem, Španělskem, Itálií, Indií, Čínou, Světlem antickým, budoucí Obcí. Goncourtové,

Huysmans uzavírají se do úzkých pokojíků, přeplněných bibeloty. Život se ‚prožívá‘ nebo ‚vydává‘. Zajímá-li se romanopisec o svět, který jej obklopuje, tož jen proto, aby jej maloval v nejděsnějších barvách, afektuje necitelnost k němu a odvrát od něho, v nichž cítíš mstivost co nejtrpčí. Všecko dílo civilisační snaží se proměnit co nejrychleji tvárnost země, zbaviti se toho, co jest, promluví minulost a přítomnost ve jméno snů a pokroku. A tu — ó zázraku! — zrodil se v koutě Francie básník dokonale spokojený svým osudem. Nesní o tom, aby odešel, aby opustil svou zem a svůj krb. Nejen že neopovrhne ničím z toho, co jej obklopuje, ale, jakmile otevře oči, cítí, že je jakoby překonán a zahanben tím úžasným zázrakem, jímž jest skutečnost.“

Grafický kabinet Jana Štence

Ve svém domě, v Salvatorské ulici č. 8, otevřel známý znatel a přítel grafiky kabinet, který bude seznamovati pravidelně obecenstvo s vybraným uměleckým dílem tohoto oboru a prostředkovati jeho prodej. Poněvadž celý podnik p. Štencův, jak se prezentuje, má ráz přísně umělecký, vzdálený všech tržních kompromisů, jest v něm vítati důležitého činitele v kulturním životě pražském, kterého jsme dávno postrádali a po němž jsme dávno toužili. Tento podnik bude vydávati i katalogy jednotlivých vynikajících grafiků, zde vystavujících, provázené reprodukcemi a články kritickými; leží před námi první z nich, věnovaný Maxi Švabinskému, a představuje se pěkně jak po stránce textové, tak po stránce reprodukční.

Poslední dvojitý sešit (8./9.) Volných směrů

jest velmi šťastný; věnován jest velikému francouzskému klasikovi sedmnáctého století, Nicolas Poussinovi, k němuž po jakémsi chladu v době malířského realismu nalezl si dnešek zase přístup a k němuž vzbudil v sobě zase pochopení, úctu a lásku — všecko to jen na svůj prospěch. Kult Poussinův oživuje ve Francii současně s kultem Racinovým, a není to jen pouhá pomíjivá móda novoklasická, co prošlapává si znova zarostlou stezku k těmto dvěma ušlechtilým chrámům umělecké i lidské a kulturní harmonie; úcta k oběma geniům, v podstatě své tolik si přibuzným, pramení z poznání, že jsou z těch výsostných, všelidsky platných zjevů, na nichž musí orientovati se umění každé doby, které nechce zahynouti v chaosu. Dvojitý sešit Volných směrů obsahuje vedle dvaceti dobrých reprodukcí děl mistrových i velmi pěknou, hluboko se prodírající kritickou stať p. Bohumila Kubišty, jenž za svého pobytu pařížského mnoho studoval velikého klasika a kopíroval i jeho „Orfea a Eurydiku“.

Philobiblon

služe nový měsíčník, věnovaný kultu krásné knihy české a všech otázek s ní souvisejících; rediguje a vydává jej básník Stanislav K. Neumann v Blžovicích n. Sv. u Brna. K jeho založení vedlo p. Neumanna přesvědčení, že „právě teď... česká bibliofilie potřebuje oddaného rytíře, obhájce a bojovníka, nestranný orgán obranný